

Reizen naar **NEDERLAND**

3.

Een jaar nadat Peter de Grote alleenheerser was geworden, vertrok hij voor het eerst naar West-Europa, waar hij in totaal drie keer heen reisde.

Hij was de eerste Russische tsaar die ooit een reis buiten Rusland maakte. Tijdens deze reis leerde Peter van alles over scheepsbouw en scheepvaart. Hij kleepte zich als een Hol-

landse arbeider, woonde in een houten huisje (dat je nu nog steeds kunt bekijken) en werkte op een scheepswerf in Zaandam. Hij wilde als tsaar niet speciaal behandeld worden, dus probeerde hij verborgen te houden dat hij de tsaar van Rusland was. Om te voorkomen dat hij herkend werd, gebruikte hij de schuilnaam Peter Michailov.

Vraag 3.1 Bedenk je eigen schuilnaam

Schrijvers, zangers en filmsterren gebruiken ook vaak een andere naam. Dat noem je een pseudoniem of artiestennaam. Stel dat je zelf je eigen naam niet wilt gebruiken. Wat zou je dan een goede andere naam vinden? Vertel er ook bij waarom.

Peter als scheepsbouwer

Toen Peter toch werd herkend als tsaar, ging hij met een zeilschip dat hij had gekocht naar Amsterdam. Daar werkte hij op de werven van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (VOC). In 1698 werd het schip de 'Peter en Paul', waaraan Peter mee had gebouwd, te water gelaten.

Naast zijn werk op scheepswerven ging Peter in fabrieken kijken, bezocht hij geleerden en leerde hij schoenen maken, kiezen trekken, zijde spinnen, horloges maken, doodskisten timmeren, tekenen, lichamen van overleden mensen onderzoeken en papier maken. De mensen die hem deze dingen leerden, vonden het erg leuk dat de tsaar zo nieuwsgierig was en zo hard werkte.

Vraag 3.2 Hoe voelt het als een ander het beter weet?

Tsaar Peter vond het dus fijn om bij mensen te zijn van wie hij iets kon leren. Maar je kunt er ook onzeker van worden als een ander iets beter weet of kan. Hoe voelt dat bij jou?

Geef bij de uitspraken hieronder aan of dat bij jou zo is door een hokje in te kleuren. Het hokje helemaal links betekent 'zo voelt het helemaal niet' en het hokje helemaal rechts betekent 'zo voelt het precies'. Als jouw gevoel daar ergens tussen ligt, kies je een hokje daartussen.

	zo voelt het helemaal niet		zo voelt het precies
1. Als iemand anders iets beter kan dan ik, voel ik me stom.	☒	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐
2. Als iemand anders iets beter kan dan ik, probeer ik daarvan te leren.	☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐
3. Als iemand anders iets beter kan dan ik, word ik erg nieuwsgierig.	☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐
4. Als iemand anders iets beter kan dan ik, word ik erg boos.	☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐
5. Als iemand anders iets beter kan dan ik, bedenk ik snel iets waarin ik de beste ben.	☐	☐ ☐ ☐ ☐ ☐	☐

Peter vond wel dat de Hollanders niet nauwkeurig waren bij het meten en het maken van bouwtekeningen. Ze deden veel op het gevoel. Met hun timmermansoog, noemden ze dat. Daarom ging Peter ook nog naar Engeland, want daar werkten ze nauwkeuriger.

Tijdens zijn verblijf in Nederland leerde Peter ook Nederlands spreken. Dit was de enige vreemde taal die hij sprak. Er kwamen daardoor zelfs Nederlandse woorden in het Russisch terecht! Zo werd het woord halsdoek in het Russisch uitgesproken als 'galstoek' en wordt het nu gebruikt voor wat wij een stropdas noemen.

Vraag 3.3 Welke woorden herken je?

Er zijn nog meer Nederlandse woorden in het Russisch terechtgekomen. Vaak hebben de woorden met scheepvaart te maken. Gebruik het Russische alfabet om de Russische woorden te ontcijferen. Schrijf erachter hoe ze klinken en probeer dan het Nederlandse woord erin te herkennen. Trek een streep naar het Nederlandse woord dat erbij hoort.

Russische letter

Spreek uit als...

а	б	в	г	е	з	и	к	л	м	н	о	п	р	с	т	у	ф	х	ц	ч	ш	ы	ь	ю	
а	б	в	г	е	з	и	к	л	м	н	о	п	р	с	т	о	е	ф	ч	тс	тс	ш	и	и	ю

Russisch woord	Hoe klinkt het?	Nederlands woord
ахтерштевень		boord
борт		('t) ruim
боцман		wimpel
бушприт		kajuit
каюта		mast
киль		boegspriet
мачта		stuurman
матрос		vlaggenstok
ромп		schipper
трюм		zwabber
шкипер		sluis
шлюз		matroos
штурман		bootzman
флагшток		achtersteven
вымпел		romp
швабра		kiel